

Tid: 23 maj 2006 kl 15.00 – 15.40

Plats: Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat: 23 maj 2006

Leif Rönngren

Mikael Söderlund

Närvarande:

Ledamöter

Leif Rönngren (s), ordförande
Mikael Söderlund (m), vice ordförande
Ulf Fridebäck (fp)
Berthold Gustavsson (m)
Gabriel Marawgeh (kd)
Johanna Nilsson (s), §§1-8 och 11-37
Åsa Romson (mp)
Gunnar Sandell (s), §§ 1-2
Kajsa Stenfelt (v)
Anna Wersäll (m)

Ersättare

Helena Bonnier (m)
Bo Ekvall (s), tjänstgörande 9-10
Per Hallerby (fp), tjänstgörande
Gunilla Hansson (s), tjänstgörande §§ 3-37
Kenneth Nilsson (s), tjänstgörande
Bengt Sandberg (s)
Ewa Schenström (m)
Ann-Marie Strömberg (v)
Torkel Tigerschiöld (mp)
Jan Tigerström (m)
Ornina Younan (s), tjänstgörande

Tjänstemän

Markdirektören Göran Långsved och nämndsekreteraren Hans Engstrand.
Vidare tjänstemännen vid kontoret Stefan Eriksson, Anita Forsberg, Lars Fränne,
Lennart Gustafsson, Bengt Hjelm, Gunnar Jensen och Torsten Samuelsson samt
borgarrädssekreteraren från roteln Petra Nieto.

Energiplan för Stockholm. Remiss

Dnr M2006-610-00420

Protokollsutdrag

Markkontoret hade den 2 maj 2006 avgivit tjänsteutlåtande i rubricerade ärende, till vilket hänvisas. I tjänsteutlåtandet föreslogs enligt följande:

- 1 Marknämnden besvarar stadsbyggnadsnämndens remiss med kontorets utlåtande.
- 2 Beslut i ärendet justeras omedelbart.

Yrkanden

Ordföranden Leif Rönngren m fl (s) samt ledamöterna Kajsa Stenfelt (v) och Åsa Romson (mp) yrkade bifall till förslag som redovisas i **bilaga A1**.

Vice ordföranden Mikael Söderlund m fl (m) samt ledamöterna Ulf Fridebäck m fl (fp) och Gabriel Marawgeh (kd) yrkade bifall till förslag som redovisas i **bilaga A2**.

Beslut

Marknämnden beslöt, efter propositioner på framställda yrkanden, enligt det av ordföranden Leif Rönngren m fl (s) samt ledamöterna Kajsa Stenfelt (v) och Åsa Romson (mp) gemensamt framställda yrkandet d v s att marknämnden besvarar stadsbyggnadskontorets remiss med nedanstående utlåtande och att beslutet justeras omedelbart.

Kommunfullmäktige har givit uppdraget till stadsbyggnadsnämnden att utarbeta en energiplan för Stockholm. Planen inriktas, enligt lagen om kommunal energiplanering, på tillförsel, distribution och användning av energi. Stadens rådighet över energifrågorna har väsentligt förändrats sedan 1988 då föregående energiplan fastställdes - energibolaget har sålts, elmarknaden avreglerats och internationalisering ökat.

Energiplanen syftar till att behovet av el och värme ska kunna tillgodoses samtidigt som omsorgen om miljön och människors hälsa uppmärksammas. Planen ger en bas för en sektorsövergripande strategisk diskussion om framtida inriktning inom energiområdet. Den betonar också vikten av ett regionalt samarbete kring dessa frågor.

Marknämnden anser att det är utomordentligt betydelsefullt för invånarna i staden att staden arbetar mycket aktivt med energiplanering. Nämnden instämmer i förslaget i energiplanen att strategin för staden ska inriktas på de 12 i planen uppräknade frågorna. Dessa frågor bör i det fortsatta arbetet utvecklas och utgöra grunden för en handlingsplan som följs upp varje år.

Nämnden ser energifrågorna som mycket viktiga för hela staden. Det gäller främst frågorna kring energibesparing, leveranssäkerhet och inte minst på vilket sätt staden kan agera för att hålla nere prisnivåerna. Många olika aktörer är berörda av frågorna varför nämnden anser att kommunstyrelsen och stadsledningskontoret bör leda det fortsatta arbetet.

Kommunfullmäktige antog 3 oktober 2005 riktlinjer för ett resurseffektivt och miljöanpassat byggande. Programmet sätter upp mål för energianvändningen vid

nyproduktion. Byggherrar ska åiterrapportera byggnaders energianvändning och staden kommer att samla statistik och härigenom bygga upp en faktabas som visar tendenser i byggandet. Programmet har medfört att en dialog har öppnats mellan staden och byggbranschen kring utvecklingsfrågor. Ett gemensamt åtagande finns att följa upp fakta och sprida information om miljöanpassat byggande. Detta samt erfarenheterna från Hammarby Sjöstad, vilken utvecklades som en spjutspets inom miljö- och energiområdet, är mycket viktiga för nämndens fortsatta arbete med energi och miljö. Nämnden vill särskilt peka på att ett tidigare mål om förändrad livsstil hos de boende i sjöstaden har visat sig svårt att uppnå fullt ut. Det innebär att t ex energiförbrukningen blivit för hög. Det är angeläget att finna nya vägar för att engagera de boende. Här måste de tekniska förutsättningarna och de mer beteendemässiga möjligheterna finna varandra. Först när dessa två dimensioner samverkar kommer banbrytande resultat att kunna uppnås.

Reservation

Vice ordföranden Mikael Söderlund (m), ledamöterna Berthold Gustavsson (m), Anna Wersäll (m), Ulf Fridebäck (fp) och Gabriel Marawgeh (kd) samt tjänstgörande ersättaren Per Hallerby (fp) enligt det av vice ordföranden Mikael Söderlund m fl (m) samt ledamöterna Ulf Fridebäck m fl (fp) och Gabriel Marawgeh (kd) gemensamt framställda yrkandet.

Särskilt uttalande

Ledamoten Åsa Romson (mp) enligt **bilaga A3**.

Vid protokollet
Hans Engstrand

Rätt utdraget intygar:

Tillhör § 6, bilaga A1

Marknämnden 2006-05-23

Ärende nr 6

Energiplan för Stockholm. Remiss

Leif Rönngren m fl (s)

Kajsa Stenfelt (v)

Åsa Romson (mp)

Förslag till beslut

Marknämnden beslutar

att marknämnden besvarar stadsbyggnadskontorets remiss med nedanstående utlåtande

att beslutet justeras omedelbart

Kommunfullmäktige har givit uppdraget till stadsbyggnadsnämnden att utarbeta en energiplan för Stockholm. Planen inriktas, enligt lagen om kommunal energiplanering, på tillförsel, distribution och användning av energi. Stadens rådighet över energifrågorna har väsentligt förändrats sedan 1988 då föregående energiplan fastställdes - energibolaget har sålts, elmarknaden avreglerats och internationalisering ökat.

Energiplanen syftar till att behovet av el och värme ska kunna tillgodoses samtidigt som omsorgen om miljön och människors hälsa uppmärksammas. Planen ger en bas för en sektorsövergripande strategisk diskussion om framtida inriktning inom energiområdet. Den betonar också vikten av ett regionalt samarbete kring dessa frågor.

Marknämnden anser att det är utomordentligt betydelsefullt för invånarna i staden att staden arbetar mycket aktivt med energiplanering. Nämnden instämmer i förslaget i energiplanen att strategin för staden ska inriktas på de 12 i planen uppräknade frågorna. Dessa frågor bör i det fortsatta arbetet utvecklas och utgöra grunden för en handlingsplan som följs upp varje år.

Nämnden ser energifrågorna som mycket viktiga för hela staden. Det gäller främst frågorna kring energibesparing, leveranssäkerhet och inte minst på vilket sätt staden kan agera för att hålla nere prisnivåerna. Många olika aktörer är berörda av frågorna varför nämnden anser att kommunstyrelsen och stadsledningskontoret bör leda det fortsatta arbetet.

Kommunfullmäktige antog 3 oktober 2005 riktlinjer för ett resurseffektivt och miljöanpassat byggande. Programmet sätter upp mål för energianvändningen vid nyproduktion. Byggherrar ska återrapportera byggnaders energianvändning och staden kommer att samla statistik och härigenom bygga upp en faktabas som visar tendenser i byggandet. Programmet har medfört att en dialog har öppnats mellan staden och

byggbranschen kring utvecklingsfrågor. En gemensamt åtagande finns att följa upp fakta och sprida information om miljöanpassat byggande. Detta samt erfarenheterna från Hammarby Sjöstad, vilken utvecklades som en spjutspets inom miljö- och energiområdet, är mycket viktiga för nämndens fortsatta arbete med energi och miljö. Nämnden vill särskilt peka på att ett tidigare mål om förändrad livsstil hos de boende i sjöstaden har visat sig svårt att uppnå fullt ut. Det innebär att t ex energiförbrukningen blivit för hög. Det är angeläget att finna nya vägar för att engagera de boende. Här måste de tekniska förutsättningarna och de mer beteendemässiga möjligheterna finna varandra. Först när dessa två dimensioner samverkar kommer banbrytande resultat att kunna uppnås.

Tillhör § 6, bilaga A2

Marknämnden 2006-05-23

Ärende nr 6

Energiplan för Stockholm. Remiss

Mikael Söderlund m fl (m)

Ulf Fridebäck (fp)

Gabriel Marawgeh (kd)

Förslag till beslut

Marknämnden beslutar

att som svar på remissen anföra följande

När tidigare energiplaner antogs hade staden själv de verktyg som behövdes för att genomföra besluten. Avregleringen av elmarknaden och internationaliseringen har helt förändrat förutsättningarna för det kommunala energiarbetet.

En av utmaningarna som dock kvarstår är att klara fjärrvärmeförsörjningen, framförallt i de södra delarna. På något sätt måste detta lösas. Risken med en underförsörjning av fjärrvärme är uppenbar; alternativet är att börja använda sig av små, lokala pannor som eldas med kol eller olja.

Vid Forsmarks kärnkraftverk spolas mer än 30 TWh hetvatten årligen ut i Bottenhavet, utan att spillvärmen tas tillvara. En hetvattenledning från Forsmark till Stockholm skulle kunna lösa Stockholms hela uppvärmningsbehov och kraftigt minska beroendet av olja och kol. En ledningsdragning är en förhållandevis dyr och långsiktig investering, men å andra sidan är värmen gratis när ledningen väl är byggd.

Man kan ha olika åsikter om kärnkraften, men kärnkraftverket i Forsmark finns och fungerar väl. Vi anser för övrigt att kärnkraften är den bästa tillgängliga lösningen för landets energiförsörjning. Vi bör därför också se till att utnyttja dess olika funktioner på bästa möjliga sätt, exempelvis genom att ta tillvara det varma vattnet.

Tillhör § 6, bilaga A3

Marknämnden 2006-05-23

Ärende nr 6

Energiplan för Stockholm. Remiss

Åsa Romson (mp)

Torkel Tigerschiöld (mp)

Särskilt uttalande

Kommunstyrelsen beslutade 051025 om riktlinjer för energiplanen i ärendet "Förutsättningar för en energiplan för Stockholm". Där lyftes fram vikten av att ha en långsiktig planeringshorisont för energifrågor vid sidan av mer kortsiktig planering. Energiomställningen är en långsiktig process med omfattande investeringar och då är det en förutsättning att man gör långsiktiga avvägningar. Staden har som mål att vara helt fossilbränslefri 2050 och därför måste energiplanen ta sikte på det. Den typen av analyser och ställningstaganden saknas i föreliggande förslag. I förslaget undantas transportsektorn nästan helt.

Förslaget till energiplan är inte heller tillräckligt offensivt när det gäller målsättningar för alternativa och förnybara energikällor. Det är viktigt med långsiktig samordning av planarbete, byggprocesser och energiförsörjning där andra fossilbränslefria källor än fjärrvärme tas till vara, exempelvis bergvärme, solceller och hus utan uppvärmning. Det är viktigt att staden skapar sig så stor rådighet över energiområdet som möjligt.

En grundbult i energisystemet i Stockholm är fjärrvärme. Fjärrvärme är effektivt och miljöanpassat under förutsättning att bränslena är koldioxidneutrala och priserna konkurrenskraftiga samt att säker leverans kan garanteras även under yttre påfrestning. Att biobränsle är en förutsättning för fortsatt fjärrvärmeutbyggnad måste betonas tydligare i energiplanen. Det bör också påpekas att behovet av utbyggnaden av fjärrkyla är begränsad i vårt klimat. Den utbyggnad som ändå sker måste ske varsamt utan att rubba ekosystem i t ex sjöarna som nyttjas.